

Sociale kaart

Voor werkgroepleden en coördinatoren

Het belang van de sociale kaart

De sociale kaart geeft informatie over instellingen op het gebied van zorg, welzijn en hulpverlening. Deze instellingen kunnen zowel landelijk als regionaal of plaatselijk werken. Het is handig om als coördinator te weten welke voorzieningen er bij u en de cliënten in de buurt zijn. U weet dan naar welke voorziening u een cliënt kunt doorverwijzen. Het is wel erg belangrijk dat u weet wat de hulp- of ondersteuningsvraag is. Ook dat vraagt soms specifieke deskundigheid. Maar zonder een goede diagnose kunt u iemand niet goed verwijzen!

Sommige hulpvragen zijn eenvoudig, bijvoorbeeld om iemand te vervoeren. Daar weet u snel een antwoord op. Soms zijn de hulpvragen echter ingewikkelder. U komt er niet meteen uit. U hebt meer informatie nodig. Een sociale kaart kan u helpen. Een sociale kaart kan ook in het 'hoofd' van iemand in uw omgeving zitten. Bijvoorbeeld iemand die zelf in de zorg- of hulpverlening werkt en die precies weet met welke problematiek iemand bij welke hulpverlener terecht kan. Zo'n persoon wordt voor het gemak even een 'wandelende sociale kaart' genoemd. Het is heel belangrijk om na te denken of u zo iemand kent in uw omgeving, zodat u hier gebruik van kunt maken!

Soorten hulp

Zorg- en hulpverlening zijn op verschillende manieren te 'ordenen'. We noemen hier twee soorten ordening:

1. Vrijwillige hulp, eerstelijns en tweedelijns zorg
2. Algemene en identiteitsgebonden zorg

Vrijwillige hulp: Onbetaalde hulp die wordt gegeven vanuit kerken, verenigingen of vrijwilligersorganisaties aan anderen (hulp aan familie is mantelzorg). Deze hulp wordt ook wel 'nuldelijnszorg' genoemd. Pastoraat vanuit kerken valt hier ook onder.

Eerstelijns zorg: Eerstelijnszorg is zorg dichtbij huis. Het is het eerste aanspreekpunt voor mensen die zorg nodig hebben. Iemand die een probleem heeft met zijn gezondheid, neemt in eerste instantie contact op met een zorgverlener uit de eerste lijn. Dat is bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk, de huisarts, tandarts, fysiotherapeut of verloskundige.

Tweedelijnszorg bestaat uit ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg. Toegang tot deze zorg krijgt u alleen na verwijzing van een zorgverlener uit de eerstelijnszorg (de eerstelijnspsycholoog is hier weer een uitzondering op).

Daarnaast is er ook een onderscheid tussen algemene en identiteitsgebonden zorg. Voor christenen betekent de christelijke identiteit van een hulpverlener of zorginstelling een toegevoegde waarde, in veel gevallen zelfs een eerste basisvoorwaarde. De toegevoegde waarde voor christenen laat zich verklaren uit de directe relatie die zij met de Here God hebben. In de praktijk komt deze verticale dimensie bijvoorbeeld tot uiting in een stuk cultuur, maar zeker ook op medisch-ethisch terrein, de betekenis van het lijden en de omgang met toekomstverwachtingen.

Zowel algemene als identiteitsgebonden zorg worden gefinancierd vanuit de Zorgverzekeringswet (via de zorgverzekering), de WLZ (via de overheid) en de Wmo (via de lokale overheid).

De informatiebronnen

Als coördinator kunt u niet alles over alle voorzieningen weten. Soms weet u ook niet waarheen u het beste kunt doorverwijzen. Dan is het goed dat u weet waar u de nodige informatie kunt vinden. Informatiebronnen voor de sociale kaart zijn:

Lokaal:

- Telefoonboek of Gouden Gids.
- Stadsgids of gemeentegids: In de stadsgids of gemeentegids staan alle voorzieningen en instellingen die er zijn in die stad of gemeente. Gebruikelijk is dat steden en dorpen elk jaar een nieuwe gids uitgeven, die dan huis aan huis wordt bezorgd.

Landelijk:

- Gids Patiënteninformatie: Dit is een boekwerk met adresgegevens van alle landelijk werkende patiënten-, consumenten-, gehandicapten- en ouderenorganisaties, inclusief de Regionale Patiënten Consumenten Platforms (RPCP's) en Zorgbelangorganisaties. Deze gids wordt ieder jaar uitgegeven door de NPCF (Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie). De gids vermeldt ook activiteiten rond de Wmo: In bijna alle 420 gemeenten is een Wmo-raad actief. Zij behartigen de belangen van patiënten, gehandicapten en GGZ-cliënten en ouderen op lokaal niveau.
- Infoboek Zorg in de gereformeerde gezindte: een overzichtelijke en toegankelijke informatiegids betreffende zorgaanbieders in de gereformeerde gezindte.
- Internet: Op internet kunt u zeer veel informatie vinden. Enkele nuttige website-adressen:
  - www.ikzoekchristelijkehulp.nl
op deze website vindt u informatie over christelijke zorg en hulpverlening in Nederland
  - www.mijnzorg.nl
een website voor informatie over identiteitsgebonden hulp
  - www.cvppp.nl
de website van de christelijke vereniging van psychologen, psychiaters en psychotherapeuten.
  - www.nvvch.nl
de website van de Nederlandse vereniging van vrijgevestigde christen hulpverleners. Kijk voor namen van hulpverleners onder 'leden'.

Maken van een sociale kaart

Het kan erg handig zijn om voor uw eigen afdeling een sociale kaart te maken. Zo voorkomt u dat u steeds weer opnieuw naar gegevens moet zoeken. In een schema kunt u dan uw eigen informatie zetten, zodat u in één oogopslag de gegevens kunt vinden. Wel moet u er op letten dat de gegevens actueel blijven. Hieronder vindt u een schema dat u als kader kunt gebruiken voor uw eigen sociale kaart.

Welke hulp is nodig	Wie biedt het aan	Landelijk werkend vanuit christelijke identiteit
Acute medische hulp	<ul style="list-style-type: none"> • Huisarts • Spoed Eisende Hulp (SEH) van een ziekenhuis 	
Dagactiviteiten voor mensen met een verstandelijke beperking	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteitscentrum 	
Dagbehandeling (dementie)	<ul style="list-style-type: none"> • Verpleeghuis 	
Dagverzorging (lichamelijk/dementie)	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgingshuis 	
Dagopvang	<ul style="list-style-type: none"> • Gecoördineerd ouderenwerk • Vrijwilligersorganisatie 	
Gehandicaptenzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Zorginstelling • Particuliere initiatieven vanuit Persoons Gebonden Budget (PGB) 	
Huishoudelijke hulp (via Wmo-loket)	<ul style="list-style-type: none"> • Thuiszorgorganisatie 	RST, Curadomi/Agathos
Hulp bij administratie	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen maatschappelijk werk • Vrijwilligersorganisatie • Gecoördineerd ouderenwerk 	
Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum voor Jeugd en Gezin 	SGJ, De Vluchtheuvel, Eleos
Nacht en weekendopname	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgingshuis • Logeershuis 	
Oppashulp	<ul style="list-style-type: none"> • Oppascentrale • Gecoördineerd ouderenwerk • Vrijwilligersorganisatie 	

<p>Ouderenwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maaltijddiensten • Alarmering • Informatie, advies en ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> • Gecoördineerd ouderenwerk • Steunpunt mantelzorg 	
Palliatieve Zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Thuiszorg • Vrijwilligersorganisatie • Hospicezorg 	
Praktische thuishulp	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligersorganisatie 	Bijvoorbeeld NPV
Psychiatrische hulp	<ul style="list-style-type: none"> • RIAGG/Eleos • Psychiatrische instelling 	
<p>Psychosociale hulp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emotionele problemen • Bemiddeling bij instanties • Cursussen en gespreksgroepen • Invullen formulieren • Bemiddelen bij instanties • Advies over opvoeden • Begeleiding bij ontslag en opname • Advisering over de omgang met en de verzorging van familieleden met psychiatrische problemen • Verslavingszorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen maatschappelijk werk • Gespecialiseerd maatschappelijk werk • Landelijke organisatie • MEE • RIAGG/Eleos • Eerstelijns psycholoog 	<p>Stichting De Schuilplaats</p> <p>Eleos</p> <p>SGJ</p>
Tijdelijke opname voor ouderen, alleen met indicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgingshuis 	
Verpleging en Verzorging	<ul style="list-style-type: none"> • Verpleeghuis • Zorgcentrum 	
Verpleging in de thuissituatie	<ul style="list-style-type: none"> • Thuiszorg plaatselijk • Landelijke organisatie 	

Vrijwilligerswerk	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligersorganisaties • Kerken • Patiëntenorganisaties 	Bijvoorbeeld NPV
Woningaanpassing	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente • Woningbouwvereniging 	

Tips:

- Houd het simpel (het is veel werk om zelf een goede sociale kaart te maken en ook veel werk om het actueel en kloppend te houden)
- Zoek iemand met kennis in uw omgeving (de 'wandelende' sociale kaart)
- Benut het Wmo-loket van de gemeente
- Ken uw grenzen: vrijwilligerswerk is vrijwillig en er is geen opleiding voor vereist. Schakel bij vragen en problemen tijdig deskundigheid in!